

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
I. UVOD	15
1. Pojam i zadatak politike suzbijanja kriminaliteta	15
1.1. Odnos politike suzbijanja kriminaliteta i kriminalne politike	15
1.2. Određivanje pojma i predmeta politike suzbijanja kriminaliteta. . . .	16
2. Nastanak i razvoj politike suzbijanja kriminaliteta	17
3. Odnos prema drugim naukama i disciplinama	18
3.1. Odnos prema nauci krivičnog prava	18
3.2. Odnos prema kriminologiji	19
3.3. Odnos prema penologiji	21
3.4. Politika suzbijanja kriminaliteta i druge naučne discipline	21
3.4.1. Socijalna politika	21
3.4.2. Pravna politika	22
3.4.3. Pravna filozofija	22
3.4.4. Usporedno pravni metod	22
3.4.5. Ostale naučne discipline	23
II. OSNOVNI PRINCIPI POLITIKE SUZBIJANJA KRIMINALITETA	25
1. Princip pravne države	25
1.1. Pojam pravne države	25
1.2. Odnos kriminalne politike, krivičnog zakonodavstva i pravne države	27
1.2.1. Pravna država u formalnom smislu, kriminalna politika i krivično zakonodavstvo (pravna sigurnost)	28
1.2.2. Pravna država u materijalnom smislu, kriminalna politika i krivično zakonodavstvo	31
2. Princip ograničenja korišćenja represivnih sredstava	33
2.1. Odnos krivičnog prava i drugih sredstava politike suzbijanja kriminaliteta (subsidiarni i fragmentarni karakter krivičnog prava i princip ultima ratio)	33
2.2. Princip ograničenja krivičnopravne represije	37
2.3. Ljudska prava kao ograničavajući princip u korišćenju represivnih sredstava	38

3. Legitimnost politike suzbijanja kriminaliteta pojedinih njenih sredstava	39
3.1. Pojam legitimnosti	39
3.2. Legitimnost pojedinih sredstava politike suzbijanja kriminaliteta	39
4. Racionalnost politike suzbijanja kriminaliteta	40
5. Načelo humanosti	40
III. KRIVIČNO PRAVO KAO SREDSTVO POLITIKE SUZBIJANJA KRIMINALITETA (KRIVIČNOPRAVNA POLITIKA)	42
1. Načelna pitanja krivičnopravne politike	42
1.1. Zaštitna funkcija krivičnog prava i legitimnost krivičnopravne zaštite	42
1.2. Način ostvarivanja zaštitne funkcije krivičnog prava	48
1.2.1. Odnos generalne i specijalne prevencije prilikom ostvarivanja zaštitne funkcije	48
1.2.2. Generalna prevencija kao osnovni mehanizam ostvarivanja zaštitne funkcije krivičnog prava	50
1.3. Načelo zakonitosti	58
1.4. Individualna subjektivna odgovornost (načelo krivice)	59
2. Krivično zakonodavstvo	60
2.1. Granice krivičnog zakonodavstva	60
2.1.1. Kriminalizacija	60
2.1.2. Dekriminalizacija	62
2.1.2.1. Pojam dekriminalizacije i odnos sa depenalizacijom	62
2.1.2.2. Vrste dekriminalizacije	64
2.1.2.3. Značaj i cilj dekriminalizacije i neki opšti osnovi za dekriminalizaciju	64
2.1.3. Kriminalizacija, dekriminalizacija i depenalizacija na primeru izmena krivičnog zakonodavstva u Jugoslaviji i Srbiji	65
2.2. Propisivanje krivičnih sankcija	69
3. Primena krivičnog prava	72
3.1. Određivanje kriminalne zone kroz primenu inkriminacija	72
3.2. Primena krivičnih sankcija (kaznena politika u užem smislu)	75
IV. ORGANI KRIVIČNOG PRAVOSUĐA I POLITIKA SUZBIJANJA KRIMINALITETA	78
1. Uloga i značaj organa krivičnog pravosuđa	78
1.1. Policija	78
1.2. Tužilaštvo	83

1.3. Sud	84
1.4. Ustanove za izvršenje krivičnih sankcija	86
V. VANKRIVIČNOPRAVNE MERE I STRATEGIJE U OBLASTI POLITIKE SUZBIJANJA KRIMINALITETA	88
1. Socijalna kontrola u širem smislu i politika suzbijanja kriminaliteta	88
2. Uloga pojedinih društvenih institucija u suzbijanju kriminaliteta	88
2.1. Moral	88
2.2. Javno mnjenje	89
2.2.1. Uloga sredstava javnog informisanja	92
2.3. Porodica	92
2.4. Škola	93
3. Tehnoprevencija	93
4. Mere socijalne reorganizacije (organizacione mere)	94
5. Socijalno-medicinske mere	95
6. Mogućnosti drugih grana prava	96
7. Posredovanje u cilju mirenja	96
VI. OSNOVNI PRINCIPI POLITIKE SUZBIJANJA MALOLETNIČKOG KRIMINALITETA	98
1. Kriminalnopolitički principi maloletničkog krivičnog prava	98
1.1. Osnovna orijentacija maloletničke kriminalne politike	98
1.2. Ostvarivanje kriminalnopolitičkih ciljeva putem maloletničkog krivičnog prava	99
1.3. Širok prostor za procenu suda i manji stepen vezanosti krivičnopravnim normama	99
2. Osnovne karakteristike krivičnog zakonodavstva o maloletnicima	100
2.1. Način zakonodavnog regulisanja maloletničkog krivičnog prava	100
2.2. Krivične sankcije prema maloletnicima i osnov za njihovu primenu	101
3. Neki statistički pokazatelji o primenjenim sankcijama i strukturi maloletničkog kriminaliteta	103
VII. ORGANIZOVANE FORME KRIMINALITETA KAO SAVREMENI IZAZOV POLITIKE SUZBIJANJA KRIMINALITETA	106
1. Uvodne napomene	106
2. Pojam, vrste i značaj organizovanih formi kriminaliteta	106
2.1. Organizovani kriminalitet u užem smislu	107
2.2. Organizovani kriminalitet u širem smislu	109
2.3. Štetne posledice organizovanih formi kriminaliteta	111

3. Uloga krivičnog prava u suzbijanju organizovanih formi kriminaliteta	115
VIII. PERSPEKTIVE POLITIKE SUZBIJANJA KRIMINALITETA	119
1. Da li se kriminalitet može suzbiti?	119
2. Kriza krivičnog pravosuđa i perspektive krivičnog prava i krivičnog pravosuđa	120
3. Perspektive i mogućnosti vankrivičnopravnih sredstava.	121
LITERATURA	123
POGOVOR AUTORA: KRIVIČNOPRAVNI MINIMALIZAM VERSUS KRIVIČNOPRAVNI EKSPANZIONIZAM – TRIDESET GODINA KASNIJE –	131
LITERATURA	153
SUMMARY	155